

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00352

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
กิจจานุเบกษา	12 ส.ค. 2558	25	8893	3

ร้อยเรื่อง
เมืองลำานนา
ปีที่ ๑๕

วัดต้นแก้ว

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชาวยอง

นักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมานมัสการองค์พระบรมธาตุ
หรือภูซัย พระธาตุประจำเมืองลำพูนแล้ว ลองแวะเดินข้ามสะพาน
ทำสังฆบริเวณหน้าวัดพระธาตุไปชมวิถีชีวิตของชุมชนไตลื้อที่อพยพ
มาจากเมืองยอง ที่บ้านเวียงยองสักครั้ง เพราะชุมชนแห่งนี้ยังคงดำรง
วิถีแห่งชีวิตของผู้คนชาวยองที่สืบทอดต่อมาเมื่อราวร้อยกว่าปีเอาไว้
อย่างเหนียวแน่น

ชุมชนบ้านเวียงยอง เป็นชุมชนเก่าแก่ของชาวไตลื้อที่อพยพ
มาจากเมืองยองในยุคต้นของล้านนา เมื่อครั้งที่พระเจ้ากาวิละทรงยกทัพ
ขึ้นไปตีหัวเมืองต่างๆ ในเขตภาคเหนือ อันได้แก่ เมืองยอง เมืองวะ
เมืองलग เมืองสาด เมืองยู้ เมืองหลวย เมืองเชียงแสนจนถึงดินแดน
สิบสองปันนา แล้วอพยพผู้คนเหล่านี้ให้เข้ามาอาศัยอยู่ในเขตเชียงใหม่
ลำพูนเรื่อยไปถึงลำปาง ทว่าชุมชนที่โดดเด่นในเรื่องการดำรงอยู่ของ
วิถีชีวิตผู้คนที่ยังคงพบเห็นสืบทอดกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน คงหนี
ไม่พ้นชุมชนบ้านเวียงยอง

นอกจากวิถีแห่งการดำรงชีวิตอันเรียบง่าย สงบงามแล้ว ศิลป
วัฒนธรรมประเพณีของผู้คนที่นี่ก็มีความสำคัญไม่น้อย ยิ่งโดยเฉพาะ
ในท่ามกลางสังคมเมืองที่เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ชาวบ้านเวียงยอง
ยังคงอนุรักษ์รักษาศิลปวัฒนธรรมประเพณีของชาวเมืองยองเอาไว้
เห็นได้จากเมืองเก่าในวัดต้นแก้ว จะมีกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองของผู้สูงอายุ

ซึ่งได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 โดยคนทอผ้าเป็นช่างทออยู่เคยทอผ้า
อยู่คุ้มเจ้าหลวงลำพูน นอกจากนั้นผู้สูงอายุบางคนยังเคยทำงานอยู่
ในโรงทอผ้าของแม่คำแว่น ไชยถวิล ซึ่งเป็นโรงทอผ้าเก่าแก่ที่สุดของ
เมืองลำพูน

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00352

ชื่อหนังสือพิมพ์ : เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 12 ส.ค. 2558	ปีที่ 25	ฉบับที่ 8895	หน้า 5
---	-------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่ไนท์	วันที่ 12 ส.ค. 2558	ปีที่ 25	ฉบับที่ 8895	หน้า 3
--	-------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

ปัจจุบันทางกลุ่มทอผ้าผู้สูงอายุวัดตันแก้วได้มีการทอผ้า ยกเชิง ผ้าไหมแกมฝ้ายลายดอกพิกุล หรือดอกแก้วอันเป็นที่มาของ ชื่อวัดคือ “วัดตันแก้ว” ซึ่งถือเป็นลายผ้าเก่าแก่และเป็นเอกลักษณ์ ของเมืองลำพูน

นอกจากนั้นในบริเวณวัดยังมีการจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ขาวยอง ก่อตั้งโดยพระครูไพศาลธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดตันแก้วเมื่อปี พ.ศ. 2530 พระครูไพศาลธีรคุณ เจ้าอาวาสเล่าให้ฟังว่า เริ่มต้นเก็บสะสม ของโบราณมาเมื่อราว 20 กว่าปีที่แล้ว โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากการ ได้เห็นวิถีชีวิตของขาวยองในอดีตในการทำไร่ ทำนา จึงได้เก็บรวบรวม ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ คุตี่ข้าว ล้อเกวียน เมื่อมีสิ่งของ มากขึ้นก็จัดแสดงเป็นพิพิธภัณฑ์เล็กๆ ภายในวัด พอญาติโยมเดินทาง มาทำบุญที่วัดเห็นเข้าบางคนก็นำสิ่งของเก่า ๆ มาบริจาคมากขึ้นเรื่อยๆ

พอมิของมากขึ้นก็ได้จัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดตันแก้วขึ้น โดยเอาอาคารกุฏิเก่าทำเป็นพิพิธภัณฑ์รวบรวมของเก่าโบราณหายาก ทั้งภาพโบราณเมืองลำพูน เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน พระเครื่อง พัดยศ รวมไปถึงผ้าทอโบราณ จนกระทั่งปี พ.ศ.2545 ทางองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลำพูนได้ก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านขาวยองขึ้นใน บริเวณวัดตันแก้ว เป็นอาคารพิพิธภัณฑ์ที่สมบูรณ์แบบ จึงได้ย้ายข้าว ของเครื่องใช้มาไว้ในตัวอาคารพิพิธภัณฑ์ปัจจุบัน

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ยังเก็บรวบรวมของโบราณหายากกว่า 1,000 ชิ้น เช่น หีบพระธรรม พระเครื่องเก่าแก่ของลำพูน ถ้วยชาม วิทยุ โทรทัศน์เก่า ภาพโบราณ เอกสารหนังสือเก่า รวมถึงผ้าทอโบราณของ

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00352

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่ไนท์	12 ส.ค. 2558	25	8895	3

ชาวเวียงยอง ที่ขึ้นชื่อได้แก่ ผ้าซิ่นอายุ 106 ปี ของเจ้าแม่ฟองคำ ณ ลำพูน และผ้าซิ่นของแม่บัวเขียว

ภายในวัดยังมีพิพิธภัณฑ์ที่เก็บรวบรวมสมณศักดิ์ปัตยศของเจ้าอาวาสต่าง ๆ นอกจากนั้นยังมีปัตยศของเจ้าจักรคำขจรศักดิ์ เจ้าหลวงลำพูน ที่ท่านนำมาถวายกฐินครั้งแรกของวัดต้นแก้วในโอกาสทำบุญอายุของเจ้าจักรคำฯ ครบ 60 ปี เมื่อพ.ศ.2478

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดต้นแก้ว จึงถือเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของชุมชนชาวไตลื้อที่อพยพมาจากเมืองยองไว้อย่างครบถ้วน ซึ่งหากเทียบเคียงก็คงคล้าย ๆ กับพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชุมชนวัดเกต จ.เชียงใหม่ ที่คนรุ่นหลังจะได้ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าความเป็นมาของอดีตกาลแห่งชาติพันธุ์ไตลื้อที่นับว่ามีคุณค่าที่สุด

สนใจเข้าชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชาวยองวัดต้นแก้ว สามารถติดต่อโดยตรงที่พระครูไพศาลธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดต้นแก้ว รองเจ้าคณะตำบลเวียงยอง 08-1706-2612, 0-53-512-007

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakrapong@chiangmainews.co.th